

By the way

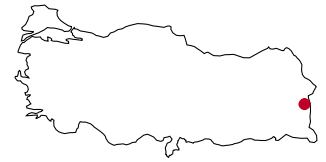
Ишак паша строи къщата си покрай път.
Пътя на коприната

Ishak Pasha built his home by a road.
The Silk Road

текст АЛБЕНА ШКОДРОВА, фотография АНТОНИ ГЕОРГИЕВ
by ALBENA SHKODROVA, photography by ANTHONY GEORGIEFF

През 1784 г. кюрдският вожд Ишак паша избира едно високо плато край митичната планина Арарат в днешна Източна Турция. Мястото е много удобно стратегически, защото отдолу в низината минава Пътят на коприната, а бизнесът на Ишак паша е да събира транзитните такси.

Тези пари той влага, без да пести, във великолепен, невиджан за времето си дворец. Когато този строителен шедевър е завършен, по стара традиция пашата отрязва главата на архитекта. Това е единственият начин да бъде сигурен, че няма да има втори такъв палат на света.

Придобитите по този начин ексклузивни авторски права върху архитектурата на двореца продължават до 1917 г. Тогава съвсем безцеремонно ги нарушават руски солдати, които изкъртват от пантите огромните порти на двореца и ги отнасят в Санкт Петербург. До ден днешен позлатените и богато орнаментирани врати затварят парадния вход на един от най-големите световни музеи – Ермитажа.

Палатът, издигнат върху изсечена в скалата площадка, има 336 стаи. Всички те са съоръжени с невиджания по онова време лукс на централно отопление, водопровод и канализация. Изящна джамия; гробница; библиотека и две тържествени зали с богато орнаментирани фасади, портали и интериори - всичко е решено в почти невероятна смесица от стилове. Ако се приложи представата на Шилинг за архитектурата като замръзнала музика, дворецът на Ишак паша би бил невъзможна и все пак красива полифонична пиеса, в която грузински и арменски вокали са акомпанирани от турска тамбура и персийски тар. ►

In 1784 Kurdish warlord Ishak Pasha chose a high plateau at the side of the mythical Ararat Mountain in present-day eastern Turkey. The place had a great strategic significance, because the Silk Road passed in the valley below, and Ishak Pasha collected the tolls.

Without economizing, he invested all his money in a magnificent palace of a previously unseen kind. When this masterpiece of architecture was built, by an old tradition he had the architect's head cut off. This was the only way to make sure that there would never be another such palace in the world.

The exclusive rights over the palace architecture thus acquired lasted until 1917. Then, rather unceremoniously, they were violated by Russian soldiers who wrenched the huge palace gates off the hinges of the stone portal and took them to Saint Petersburg. Now the gilded and richly ornate gates close the main entrance of one of the greatest museums in the world, the Hermitage.

The palace, which rests on a flat area scooped in the rocky slope, has 336 rooms. They are all equipped with the then unseen luxury of central heating, running water, and a proper sewage system. An exquisite mosque, a mausoleum, a library, and two reception halls with richly ornamented façades, portals, and interiors: everything was designed in an almost incredible mixture of styles. If we apply Schelling's view of architecture as frozen music, Ishak Pasha Palace would have been an inconceivable and yet beautiful polyphonic music piece in which Georgian and Armenian vocals sing to the accompaniment of Turkish tamboura and Persian zither. ►

Вътрешната конструкция на джамията е съчетание между издължените нагоре пространства в арменските храмове и сложната, но лека, почти прозрачна декорация с мотиви, характерни за селюките. Персийско влияние се долавя в барелефите по гробницата във вътрешния двор. Странна смес от грузинска, арменска и селюкска естетика личи във великолепния салон за хранене в харемлъка. Заради разположението на стаите около вътрешни дворове и част от украсата си дворецът е считан за последната монументална постройка от "Lale devri" - "Периодът на лалето", на Оттоманската империя. ►

The interior structure of the mosque is a combination of the elongate vertical spaces of Armenian churches and the elaborate but subtle, almost transparent, decoration with typical Seljuk motifs. The Persian influence is apparent in the bas reliefs on the mausoleum in the courtyard. A peculiar mixture of Georgian, Armenian, and Seljuk aesthetics oozes from the splendid dining hall in the Harem section. Because of the position of the rooms around courtyards and some of its decoration, the palace is considered the last monumental building of the *Lale Devri*, or Tulip Period, of the Ottoman Empire. ►

NO NEED TO PROMISE THE MOON.
THERE IS A BETTER WAY TO IMPRESS.

Our way: Jewellery and watches by leading Bulgarian and world designers. Classic and outstanding designer collections. Jewels of your own design. 2 years guarantee of all products. 10 years guarantee for the hand-made Jewellery.

SSG. CREATES FREQUENT MOMENTS

Бизнеса: 11, Мисирков стр., тел. 02/4 4 98 47
Sunny beach, Hotel Royal Central, tel. 0561 2 26 66

Дори и днес дворецът на Ишак паша поражява с прагматизма на устройството си.

Дребен, но немаловажен детайл е, че в него се намира тоалетната с най-фантастична гледка в света. От прозореца на малката старинна стая се вижда цялата долина на Догубаязид - последното турско градче преди иранската граница.

Освен това дворецът има всичко необходимо за човешкото ежедневие - включително неща, от които съвременната архитектура ни е лишила. Сред отличните хрумвания са затворът и конюшната, в които се влиза откъм първия двор. Също турската баня и просторната кухня, в която явно е падало здраво готвене, ако се съди по това колко е опушена.

Трите най-красиви места в двореца, които вероятно са съсредоточавали обществения живот зад стените му, са залата за хранене в харемлъка, джамията и библиотеката - и трите безспорни архитектурни шедеври. ►

Even today, Ishak Pasha Palace astonishes with its pragmatic assets.

A small but important detail is that it has the toilet with probably the most fantastic view in the world. From the window of the small antique room, you can see the whole valley of Doğubayazıt, the last Turkish town before the border with Iran.

Secondly, the palace offers every mod con for human daily life, including things which modern architecture has deprived us of. Among the excellent ideas are the dungeon and the stables, which you can reach from the first courtyard. Also the Turkish bath and the spacious kitchen, which obviously saw quite some cooking, judging from its smoke-tinged walls.

The three most beautiful places in the palace, probably the hub of its social life, are the dining hall in the Harem section, the mosque, and the library: all three indisputable architectural masterpieces. ►

Жените от харема на Ишак паша са вечеряли в просторен елегантен салон, заобиколен от колонада с орнаменти в грузински стил. Черно-бяла ивица от каменни плочки в долната част на помещението издава почерка на селюките. Три истински и единадесет "слепи" прозореца заемат горната част на залата, драматично очертани от арки. Макар гол и пострадал от времето, салонът създава изключително празнично настроение. Човек може да си представи с какво удоволствие са унищожавали храната от разточителните си трапези конкубините на кюрдския владетел, вероятно - често в негово присъствие. Разкошът, който Ишак паша им е осигурявал, говори, че те са притежавали достатъчно влияние в обществото или поне над сърцето му. ►

The women in Ishak Pasha's harem dined in a large, elegant hall, encircled by a colonnade with Georgian style ornaments. A black and white strip of stone slabs in the lower part of the room reveals a Seljuk hand. Three real and eleven blind windows take up the upper part of the hall, embedded in dramatically carved arches. Despite being bare and ravaged by time, the hall creates an extremely festive mood. You can imagine the pleasure with which the Kurdish lord's concubines devoured the food on their lavishly laid tables, often probably in his presence. The luxury which Ishak Pasha provided them with indicates that they had enough influence in society or at least on his heart. ►

holiday autos

**Коли под наем
по цял свят!**

**Защо да
плащате
повече?**

**Австрия - от 35 EU
Германия - от 34 EU
Швейцария - от 38 EU
Гърция - от 28 EU**

**За резервации -
офисите на Премиер Турс:**

София - 02 9201215

Пловдив - 032 621534

Варна - 052 603638

и туристическите агенции в цялата страна

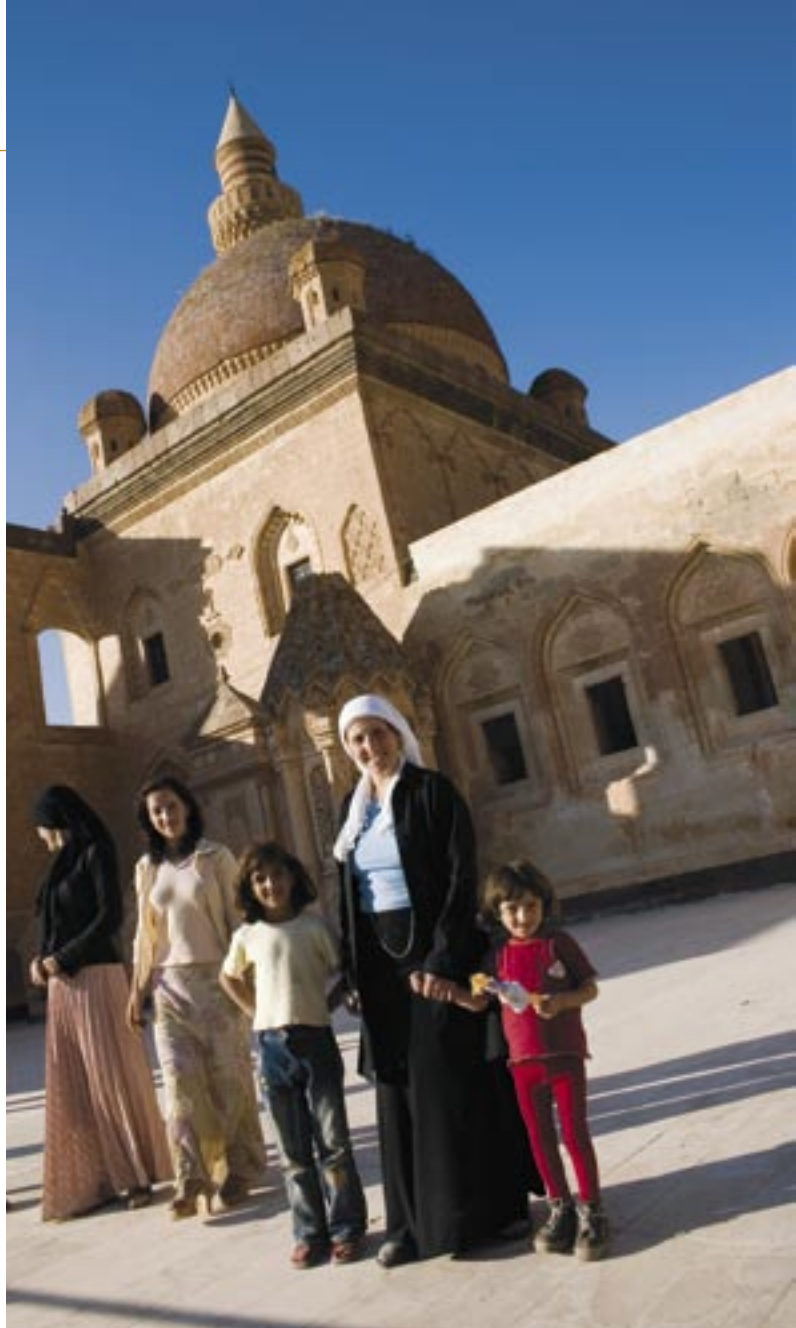

Daphne®

www.daphne.bg

Dubai Mallaya Shopping Centre
Prague 1, náměstí Republiky 8, KOTVA
Sofia 7 Graf Ignatiev str.
Plovdiv, Varna, Plovdiv, Stara Zagora

По-внимателен прочит на исторически източници подсказва, че днешната популярна представа за жените в отоманските хареми като за луксозни робини е доста превратна. Те не само са разполагали с голяма власт, но и са водили доста еманципиран живот. В случая с жените на Ишак паша това също е било валидно, въпреки че замъкът им днес е на края на света. Преди две столетия обаче той е бил заобиколен от старинен, кипящ от живот град.

За съжаление останалите постройки са унищожени от земетресения, а намиращият се в подножието на платото Догубаязид е построен в началото на XX в., за да поддържа голяма военна база. ▶

A more careful reading of historical sources reveals that the popular modern view of women in Ottoman harems as luxurious slaves is quite wrong. Not only did they have great power, but they also lived fairly emancipated lives. This was also true of Ishak Pasha's wives, although their castle today is in the middle of nowhere. Two centuries ago, however, it was the centre of an ancient, bustling city.

Unfortunately, the rest of the buildings have been destroyed by earthquakes, and the town of Doğubayazıt at the foot of the plateau was built in the early 20th Century because of a large military base. ▶

Room with a view

Според поета в двореца на Ишак паша се намира тоалетната с най-добър изглед в света

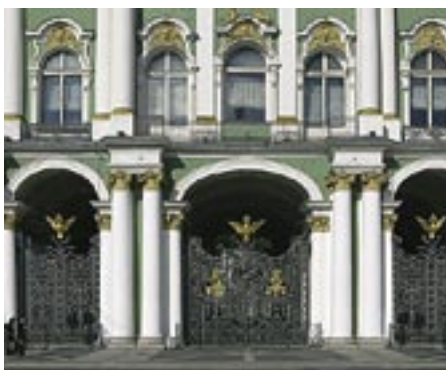
As the poet said, Ishak Pasha Palace boasts the toilet with the best view in the world

Останки от древния град около двореца са само гробницата на курдския писател Ахмед Хани (XVIII в.), джамия от времето на Селим Първи (началото на XVI в.) и останки от крепост, за която се предполага, че датира някъде между XIII и II в. пр. Хр. Това струпване на късове, принадлежащи към различни светове, е една от очарователните характеристики на земите на днешна Турция. То често става свидетелство за това колко свързани са Европа и Азия.

Днес малко от посетителите на петербургския Ермитаж знаят за произхода на разкошния позлатен портал. Една от причините е, че той изглежда като част от бароковата архитектура на музея. Преместен 1500 километра на северозапад, той не изглежда "източен", а спокойно минава за част от европейското влияние върху Русия и напомня, че независимо от днешната си еманципация Европа до голяма степен произтича от Азия. 🇷🇺🇹🇷

The few remnants of the ancient city around the palace are the mausoleum of Kurdish writer Ahmed Hani (18th Century), a mosque from the time of Selim I (early 16th Century) and the ruins of a fort which supposedly dates from between the 8th and 2nd Centuries BC. This accumulation of fragments belonging to different worlds is one of the charming features of the lands of present-day Turkey. It often comes to prove how closely linked Europe and Asia have been.

Today only a few of the visitors of Saint Petersburg's Hermitage know about the origin of the splendid gilded gates. One of the reasons is that they look like part of the Baroque architecture of the museum. Carried a thousand miles northwest, they do not appear to be *Eastern*, instead they pass for a sample of European influence on Russia, and remind us that, despite its present emancipation, to a large extent Europe comes from Asia. 🇷🇺🇹🇷

Кой казва, че колекционирането на произведения на изкуството е благородно занимание?

Who says that collecting works of art is a noble pursuit?